

Proiect EduAcces- POCU/784/6/24/139601

Evenimentele din septembrie pentru identificarea nevoilor copiilor din județul Sibiu cu părinți plecați în străinătate în vederea dezvoltării socio-comunitare

Migrația forței de muncă a determinat modificări în structura familiei și schimbări majore în ceea ce privește rolurile și stilurile parentale exercitate în cadrul acesteia. Rolurile femeii, bărbatului și, uneori, ale copilului se recalibrează în cazurile în care unul sau ambii părinți aleg să plece în străinătate pentru a asigura venituri sporite în cadrul familiei. Plecarea mamei, care are un important rol afectiv în viața copiilor mai ales la vârste fragede, lasă urmări deseori ireversibile în dezvoltarea copiilor. Tatăl, atunci când este plecat în străinătate, este perceput ca partener în familie numai în măsura în care acesta păstrează comunicarea cu copiii. În ambele cazuri, plecarea părinților duce la diminuarea influenței pe care aceștia o au asupra educației copiilor. În cazul plecării părinților, rolurile lor în ceea ce privește educația sunt preluate de familia extinsă, școală sau comunitate. În cadrul școlii, cadrele didactice ajung să îndeplinească roluri suplimentare în relația cu elevii, deoarece acestea sunt primele care conștientizează nevoile copiilor și nu de puține ori sunt cele care realizează punți de legătură între părinți și copii. Astfel, instituțiile de învățământ trebuie să facă față nevoilor din ce în ce mai diverse ale elevilor și cerințelor suplimentare în relație cu copiii care au părinți plecați la lucru în străinătate.

Proiectul EduAcces are un grup țintă de 270 de copii care intră în categoria vulnerabilă cu risc de excludere socială deoarece au părinți plecați la lucru în străinătate pentru o perioadă mai mare de șase luni. Pe parcursul a aproape trei ani, nevoile acestor copii vor fi analizate în cadrul activității de dezvoltare socio-comunitară și, împreună cu cadrele didactice și comunitatea, se dorește realizarea unei rețele partenoriale care are ca scop sprijinirea acestora. În cadrul proiectului EduAcces se realizează lunar evenimente care au ca scop identificarea de parteneri relevanți în comunitate. Primele evenimente organizate s-au centrat pe analiza nevoilor copiilor din grupul țintă, pe categorii de vârstă, în luna septembrie experții din proiect analizând nevoile instituțiilor de învățământ care lucrează cu copiii care au părinți plecați la muncă în străinătate.

Luni, 20 septembrie 2021, a avut loc în cadrul activității *Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate* evenimentul cu tema *Nevoile instituțiilor de învățământ care lucrează cu copii ai căror părinți sunt plecați la lucru în străinătate*.

La întâlnirea online au participat reprezentanți din următoarele instituții de învățământ:

- Școala Gimnazială Nr. 21 Sibiu;
- Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Sibiu;
- Școala Gimnazială Cristian;
- Școala Gimnazială Nr. 25 Sibiu;
- Școala Gimnazială „Octavian Goga” Rășinari.

După prezentarea proiectului și intervențiile școlilor în ceea ce privește situația copiilor care au părinți plecați la lucru în străinătate, discuțiile s-au axat pe nevoile pe care acestea le au în relația cu elevii. Dezbaterea s-a axat pe trei categorii de nevoi: financiare, de sprijin și informaționale. Cadrele didactice participante la eveniment au accentuat nevoia intervenției comunității pentru a ușura situația copiilor și nevoia de suport atât din partea familiei copilului care are unul sau ambii părinți plecați la lucru în străinătate cât și a familiilor celorlalți elevi din clasă. Din acest punct de vedere, proiectul EduAcces își aduce contribuția în ceea ce privește nevoile de suport ale instituțiilor de învățământ prin îmbunătățirea dialogului școală- familie- comunitate și realizarea unor parteneriate pe termen lung dedicate sprijinirii copiilor din această categorie vulnerabilă. Printre beneficiile pe care proiectul EduAcces le aduce în școli amintim:

- Conștientizarea situației copiilor din județul Sibiu care au părinți plecați la muncă în străinătate;
- Creșterea implicării copiilor din grupul țintă în actul educațional;
- Dezvoltarea dialogului școală- familie- comunitate prin implicarea în activitățile proiectului;
- Acumularea de bune practici prin participarea la activitățile de diseminare a proiectului;
- Menținerea interesului pentru oportunitățile oferite prin Proiectele Europene;
- Sporirea încrederii în egalitatea de șanse a locuitorilor din mediul rural;
- Creșterea încrederii instituției în resursele proprii de dezvoltare;
- Creșterea motivației factorilor locali de a se implica în proiectele pentru dezvoltarea școlii.

Dintre nevoile informaționale analizate în cadrul dezbaterii s-au evidențiat necesitatea unei informări actualizate referitoare la oportunitățile de sprijinire a copiilor cu risc de excluziune socială, crearea de aptitudini noi ale cadrelor didactice prin participarea acestora la programe de formare, existența unor bune practici accesibile care să poată fi consultate și dezvoltarea unor programe care facilitează schimbul de experiență între profesori în ceea ce privește lucrul cu copiii care au părinți plecați la lucru în străinătate.

Printre problemele cu care se confruntă școlile participante la eveniment amintim: privarea copiilor de afecțiune și supraveghere părintească ceea ce duce la abandon și deviere de comportament, părinții care își abandonează copiii, nedeclararea plecării în străinătate a părinților și existența de consilieri insuficienți în concordanță cu nevoile acestora.

În cadrul evenimentului a fost prezentată și legislația referitoare la plecarea părinților la muncă în străinătate cu scopul informării instituțiilor de învățământ asupra obligațiilor pe care le au părinții.

Prezentările directorilor celor cinci unități de învățământ și formularul de feedback completat de participanți la finalul evenimentului au evidențiat nevoia identificării unor instituții active în comunitate cu care se pot realiza parteneriate pentru susținerea copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Evenimentele EduAcces din luna septembrie au continuat miercuri 22.09.2021 cu o nouă întâlnire care a avut tema: *Comunicarea instituțiilor de învățământ cu părinții plecați la lucru în străinătate*. Evenimentul online s-a realizat cu participarea directorilor și cadrelor didactice din următoarele instituții de învățământ:

- Școala Gimnazială Nr. 1 Sibiu;
- Școala Gimnazială Nr. 18 Sibiu;
- Școala Gimnazială Poplaca;
- Școala Gimnazială Nr. 13 Sibiu;
- Liceul Teoretic „Constantin Noica” Sibiu.

Tema evenimentului a scos la iveală mai multe probleme de comunicare cu care se confruntă cadrele didactice, dintre reprosurile pe care acestea le aduc părinților care au plecat la lucru în străinătate amintim:

- Contacte limitate cu școala;
- Lipsa de responsabilitate/ așteaptă inițiativa cadrelor didactice;
- Critică adusă școlii;
- Înțelegerea eronată a funcțiilor și rolurilor în educația copilului.

Multe din aceste probleme identificate sunt probleme aferente și altor părinți, care chiar dacă locuiesc cu copiii din cauza programului încărcat alocă prea puțin timp educației copiilor.

Comunicarea cu părinții se realizează de multe ori bine în cazurile în care mama este cea care a rămas acasă. Cadrele didactice manifestă interes pentru implicarea părintelui aflat în străinătate în educația copilului dar reușita demersului depinde de disponibilitatea părintelui care este în afara țării. Comunicarea cu părintele plecat se realizează de obicei pe diverse rețele de socializare, telefon, mail sau prin intermediul celuilalt părinte sau a reprezentantului legal desemnat.

În cadrul evenimentului au fost prezentate și câteva modalități de creștere a comunicării și a încrederii dintre familie și instituțiile de învățământ:

- Organizațiile de părinți sunt acceptate și încurajate în activitatea școlară;
- Consiliul școlar include reprezentanți ai părinților, cu rol decizional în problemele educaționale;
- Consilierii se ocupă de problemele excepționale ale comunicării cu familia;
- Formarea cadrelor didactice abordează problema relației cu familia, ca una din problemele importante;
- Organizarea de cursuri pentru cadrele didactice și părinți;
- Existența unui plan de comunicare cu familia;
- Cooptarea părinților la acțiunile educative ale copiilor.

În ceea ce privește lucrul cu elevii ai căror părinți sunt plecați la lucru în străinătate, din prezentările realizate în cadrul evenimentului, s-au centralizat următoarele bune practici:

- Proiecte de suport educațional care au grup țintă aceste categorii de elevi- implicarea copiilor în activități extracurriculare pentru realizarea de deprinderi suplimentare și contactul cu modele pozitive;
- Proiecte de dezvoltare socio-comunitară - vizite la azile de bătrâni, vizite la diferite instituții prin care elevii conștientizează rolul pe care acestea îl au în societate;
- Proiecte de suport psihosocial: de dezvoltare a emoțiilor, a stimei de sine, relaționare și de orientare profesională.

În cadrul evenimentului de miercuri 22.09.2021 a fost apreciat schimbul de experiență dintre participanți, prezentarea proiectului EduAcces și informațiile noi despre parteneriatele din județul Sibiu. Din testimonialele primite referitoare la partea preferată din cadrul întâlnirii amintim: „Am primit răspunsuri concise la întrebări”, „Schimbul de experiență cu ceilalți participanți”, „Dorința vizibilă de implicare a participanților în acțiunile următoare” și „Am aflat informații referitoare la cadrul legislativ al copiilor cu părinți plecați în străinătate”.

Dezvoltarea socio-comunitară – Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate din cadrul proiectului EduAcces va continua și în luna octombrie cu evenimente în comunitățile județului Sibiu. Evenimentele lunii octombrie se vor concentra pe identificarea resurselor existente în comunități și pe modalitățile de folosire optimă a acestora în lucrul cu copiii care au părinți plecați la muncă în străinătate. Informații suplimentare despre evenimentele EduAcces pot fi consultate pe site-ul proiectului <http://eduacces.sns.ro/> cât și pe rețelele de socializare: Facebook: <https://www.facebook.com/EduAcces-111786574472081> și Twitter: <https://twitter.com/AccesEdu>.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Irina Elena Andronie

Expert organizare evenimente dezvoltare parteneriate EduAcces